

شناسه سند : HSE-WR-۰۱۵

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

دستورالعمل واکنش در شرایط اضطراری (Emergency Response Plan)

شناسه سند: HSE-WR-۰۱۵

کپی، تکثیر و یا تغییر این سند به هر طریق توسط هر فرد درون یا خارج شرکت مجاز نیست.
 در موقع استناد به این سند توجه گردد که آخرین بازنگری دارای ارزش بوده و نسخ قدیمی فاقد اعتبار است.
 (اسناد معتبر، دارای مهرسبز "معتبر است" و اسناد منسوخ، به مهر قرمز "منسوخ است" مهور می گردد.)

آخرین ویرایش:	تهیه کننده	تأیید کننده	تصویب کننده
نام و نام خانوادگی	سید محمد حسین سیاحی	سید محمد حسین سیاحی	محمد حسین فیروزی
سمت	معاونت مالی	معاونت مالی	مدیر عامل
تاریخ	۱۴۰۵/۰۱/۰۱	۱۴۰۵/۰۱/۰۱	۱۴۰۵/۰۱/۰۱
امضاء			

سایر ویرایشها

تغییرات ویرایش جدول شرح	تاریخ	شرح تغییر	شماره صفحات تغییر یافته	منشاء تغییرات	امضاء		
					تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

۱. هدف

تدوین روش‌های اجرایی و ساختار سازمانی مشخص جهت مدیریت حوادث غیرمترقبه، تخلیه اضطراری ایمن، تعیین وظایف پرسنل در زمان بحران، و به حداقل رساندن آسیب‌های جانی، مالی و زیست‌محیطی در سطح کارگاه.

۲. دامنه کاربرد

این دستورالعمل در کلیه کارگاه‌های عمرانی، دفاتر ستادی، انبارها، کمپ‌های کارگری و محوطه‌های تابعه برای تمامی پرسنل، پیمانکاران و بازدیدکنندگان لازم‌الاجرا می‌باشد.

۳. تعاریف

- **شرایط اضطراری:** هرگونه رویداد ناگهانی و پیش‌بینی نشده (مانند آتش‌سوزی گسترده، زلزله، ریزش آوار، نشست مواد خطرناک) که نیاز به واکنش فوری دارد.
- **تیم واکنش در شرایط اضطراری:** گروهی از پرسنل آموزش‌دیده که وظیفه مداخله اولیه، امداد و نجات و اطفاء حریق را بر عهده دارند.
- **نقطه تجمع ایمن:** محلی از پیش تعیین‌شده، ایمن و دور از خطر که کلیه افراد پس از شنیدن آژیر تخلیه باید در آنجا جمع شوند.
- **فرمانده بحران:** بالاترین مقام اجرایی حاضر در سایت (معمولاً مدیر پروژه یا سرپرست کارگاه) که هدایت عملیات را بر عهده دارد.

۴. مسئولیت‌ها

فرمانده بحران (سرپرست کارگاه): هدایت کلی عملیات، تصمیم‌گیری در خصوص تخلیه کامل، و هماهنگی با ارگان‌های امدادی خارج از کارگاه.

واحد HSE: تدوین سناریوها، برگزاری مانورهای دوره‌ای، سازماندهی تیم واکنش و نظارت بر تجهیزات هشداردهنده.

سرپرستان کارگاه و پیمانکاران: توقف فوری کار هنگام آژیر، هدایت پرسنل زیرمجموعه به نقطه تجمع و انجام آمارگیری.

تیم واکنش: انجام اقدامات اولیه امدادی، قطع منابع انرژی (برق و گاز) و مقابله با حریق‌های اولیه.

کلیه پرسنل: حفظ خونسردی، رها کردن ابزار کار، خروج از مسیرهای فرار و استقرار در نقطه تجمع ایمن.

۵. الزامات و اقدامات واکنش در شرایط اضطراری

- ۵.۱. **مسیرهای فرار و خروج اضطراری:** کلیه مسیرهای خروج، راهروها و پله‌ها باید همواره باز و فاقد هرگونه مانع یا مصالح باشند. تابلوهای خروج اضطراری باید نصب و قابل رویت باشند.
- ۵.۲. **اعلام شرایط اضطراری:** به محض وقوع حادثه گسترده، آژیر خطر باید به صورت ممتد به صدا درآید (یا از طریق بی‌سیم کد اضطراری اعلام شود).

۵.۳. اقدامات حین بحران:

- فعالیت ماشین‌آلات و تجهیزات متوقف شود.

شناسه سند : HSE-WR-۰۱۵

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

- شیرهای اصلی گاز و کلیدهای اصلی برق (به جز برق اضطراری) قطع گردند.
- استفاده از آسانسور یا بالابر کارگاهی در زمان حریق و زلزله اکیداً ممنوع است.
- ۵.۴. **تخلیه و آمارگیری:** پس از استقرار در نقطه تجمع، سرپرست هر بخش موظف است بر اساس لیست حضور و غیاب روزانه، آمارگیری کرده و افراد مفقود شده را فوراً به تیم HSE گزارش دهد.
- ۵.۵. **اعلام وضعیت سفید:** بازگشت به محل کار تنها پس از مهار کامل بحران، ایمن سازی محیط و اعلام رسمی "وضعیت سفید" توسط فرمانده بحران مجاز است.
- ۶. **کنترل و پایش**
 - بررسی وضعیت آژیرها و سیستم های هشدار: ماهانه (توسط HSE)
 - بازدید از مسیرهای خروج اضطراری: هفتگی (توسط HSE و سرپرستان)
 - برگزاری مانور واکنش در شرایط اضطراری (حریق/زلزله): حداقل هر ۶ ماه یک بار
- ۷. **زمان اجرا**
این دستورالعمل از زمان ابلاغ و در طول کل اجرای پروژه لازم اجرا است.

 فرآیند اجرایی واکنش در شرایط اضطراری

نام فرآیند: مدیریت و واکنش در شرایط اضطراری کارگاه

کد فرآیند: HSE-WR-۰۰۱۵

مرحله	فعالیت	مسئول	مستند / فرم	خروجی
۱	تشخیص بحران و به صدا درآوردن آژیر خطر	کاشف حادثه / حراست	-	اعلام عمومی شرایط اضطراری
۲	توقف کار، قطع منابع انرژی و تخلیه افراد	کلیه پرسنل / تیم واکنش	نقشه مسیرهای خروج	خروج ایمن افراد از منطقه خطر
۳	تجمع در نقطه ایمن (Muster Point) و آمارگیری	سرپرستان / HSE	لیست حضور و غیاب	شناسایی افراد حاضر و مفقودین
۴	مداخله اولیه امدادی و تماس با اورژانس/آتش نشانی	تیم واکنش / فرمانده بحران	فرم ثبت وقایع	مهار اولیه حادثه و حضور نیروهای امدادی
۵	بررسی نهایی، رفع خطر و اعلام وضعیت سفید	فرمانده بحران	گزارش حادثه و عملیات	بازگشت به کار ایمن پرسنل

شناسه سند : HSE-WR-۰۱۵

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

نمونه اطلاعیه عمومی

اطلاعیه ایمنی - واکنش در شرایط اضطراری و تخلیه کارگاه
به اطلاع کلیه مهندسین، سرپرستان و کارگران محترم می‌رساند:
در راستای حفظ جان و سلامت شما عزیزان، سیستم اعلام خطر و نقاط تجمع ایمن (Muster Point) در سطح کارگاه تعیین و علامت‌گذاری شده است. رعایت موارد زیر برای تمامی افراد الزامی است:

- به محض شنیدن صدای ممتد آژیر، کار خود را متوقف کرده و ابزارها را رها کنید.
- بدون دویدن و ایجاد وحشت، از مسیرهای مشخص شده به سمت نقطه تجمع ایمن حرکت کنید.
- بازگشت به محل کار قبل از اعلام "وضعیت سفید" توسط واحد HSE اکیداً ممنوع است.
- مسدود کردن مسیرهای خروج اضطراری با مصالح یا تجهیزات تخلف سنگین محسوب می‌شود.

همکاری شما در برگزاری مانورهای دوره‌ای الزامی می‌باشد.

واحد HSE پروژه‌های عمرانی

نمونه نامه رسمی

شماره: HSE/ERP/۰۱۴۰۵-۱۴۰۵

تاریخ: ۱۹/۰۲/۱۴۰۵

سرپرستان محترم بخش‌های اجرایی و پیمانکاران

موضوع: معرفی نفرات جهت عضویت در تیم واکنش در شرایط اضطراری (ERT)

با سلام و احترام

پیرو ابلاغ دستورالعمل واکنش در شرایط اضطراری، خواهشمند است حداکثر تا پایان هفته جاری، از هر شیفت کاری حداقل ۲ نفر از پرسنل توانمند، متعهد و آشنا به محیط کارگاه را جهت عضویت در "تیم واکنش در شرایط اضطراری" به واحد HSE معرفی نمایید.

بدیهی است آموزش‌های لازم شامل اطفاء حریق کاربردی، کمک‌های اولیه و روش‌های تخلیه، توسط این واحد برای نفرات معرفی‌شده برگزار خواهد شد.

با احترام

مدیر HSE پروژه

شناسه سند : HSE-WR-۰۱۵

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

⚠ نمونه نامه اخطار (مرحله اول)

شماره : ۱۴۰۵-۰۲HSE/WAR/

تاریخ : ۱۴۰۵/۰۳/۰۵

پیمانکار / سرپرست محترم جبهه کاری [نام بخش]

موضوع : اخطار عدم رعایت الزامات مسیرهای خروج اضطراری
با سلام،

بر اساس بازدید میدانی مورخ [تاریخ] توسط واحد HSE، مشاهده گردید که مسیرهای خروج اضطراری و پله‌های فرار در طبقات [شماره طبقات] توسط دیوی غیرمجاز مصالح و داربست مسدود شده است. این امر در زمان بروز حوادث می‌تواند منجر به فاجعه انسانی گردد و صراحتاً ناقض دستورالعمل ERP کارگاه می‌باشد. لذا به عنوان اخطار کتبی مرحله اول ابلاغ می‌گردد ظرف مدت ۲۴ ساعت نسبت به پاکسازی مسیرهای مذکور اقدام و نتیجه را کتباً اعلام نمایید.

با احترام

مدیر HSE پروژه‌های عمرانی

مهر و امضاء

🛑 نمونه نامه توقف کار / جریمه پیمانکار (مرحله دوم)

شماره : ۱۴۰۵-۰۳HSE/STOP/

تاریخ : ۱۴۰۵/۰۳/۱۲

موضوع : توقف عملیات و اعمال جریمه به دلیل عدم همکاری در مدیریت شرایط اضطراری

با سلام

پیرو نامه اخطار شماره [شماره نامه قبلی] مورخ [تاریخ] و با توجه به عدم رفع انسداد مسیرهای خروج اضطراری و همچنین عدم مشارکت پرسنل تحت سرپرستی جنابعالی در مانور تخلیه اضطراری اخیر، به اطلاع می‌رساند: تمامی فعالیت‌های اجرایی تیم شما در جبهه کاری [نام بخش] از این لحظه تا زمان پاکسازی کامل مسیرهای فرار و برگزاری جلسه توجیهی برای پرسنل، متوقف می‌گردد. همچنین مطابق قرارداد، جریمه نقدی مربوط به تخلفات بحران‌ساز ایمنی به امور مالی ارجاع گردید. شروع مجدد کار منوط به تایید کتبی واحد HSE خواهد بود.

با احترام

مدیر پروژه / مدیر HSE